

โครงการ
ประกวดรางวัลแนวทางปฏิบัติที่ดีประจำปี 2553

ชื่อโครงการ

การถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการงานบริการวิชาการ

ชื่อหน่วยงาน

สถาบันวิชาการต้นสภกรณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสนอ
สำนักประกันคุณภาพ

30 กันยายน 2553

คำนำ

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากคณะเศรษฐศาสตร์ ให้จัดทำเอกสาร โครงการ “การถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการให้บริการวิชาการ” เพื่อเสนอเข้าประกวดรางวัล โครงการประเภทรางวัล “แนวทางปฏิบัติที่ดี ประจำปี 2553” ของสำนักประกันคุณภาพ

การจัดเตรียมเอกสารในครั้งนี้ ไม่สามารถสำเร็จลงด้วยดี หากไม่ได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ เครือข่ายนักวิจัย และหน่วยงานพันธมิตร ในการขับเคลื่อนภารกิจของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ที่ผ่านมา จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนภารกิจของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์มาโดยตลอด

ใคร่ขอขอบคุณคณาบดีคณะเศรษฐศาสตร์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้ให้โอกาสแก่สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการดำเนินงานดังรายละเอียดที่นำเสนอไว้ในเอกสาร จะเป็นประโยชน์สำหรับการเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในด้านการบูรณาการการทำงาน เพื่อนำชุดความรู้จากการวิจัยไปใช้ในการให้บริการวิชาการ บ้างตามสมควร

(รองศาสตราจารย์ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท)

ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

30 กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	(a)
สารบัญตาราง	(b)
สารบัญรูป	(c)
การถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการให้บริการวิชาการ	1
1. ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล	1
2. ปัจจัยนำเข้า	7
3. วิธีการดำเนินงาน	10
4. ผลการดำเนินงาน โครงการหลักสูตรบริการวิชาการ	12
5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (Outcome)	13
6. ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน	18
7. การประเมินผลและการนำผลประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในอนาคต	19
8. ข้อบ่งชี้ความเป็นแนวปฏิบัติที่ดี	24
9. การตั้งเป้าหมายการดำเนินงานในอนาคต	24
เอกสารอ้างอิง	25

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 โครงการหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้แผนงานประจำปีของ สว.สก. ระหว่างปี 2550-2552	6
ตารางที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการโครงการหลักสูตรฝึกอบรมของ สว.สก.	10
ตารางที่ 3 รายละเอียดการพิจารณาประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร	19

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 แผนที่กลยุทธ์สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์	4
รูปที่ 2 แนวทางการดำเนินงานด้านการให้บริการวิชาการของ สว.สก.	5
รูปที่ 3 คุณสมบัติ 4 ประการของผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า	6
รูปที่ 4 ชุดความรู้การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ผู้นำเชิงคุณค่า) ใน 4 มิติ	7
รูปที่ 5 ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า	7
รูปที่ 6 ชุดความรู้การบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการ	8
รูปที่ 7 ชุดความรู้การถ่ายโอนความรู้สู่การพัฒนาระบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า และการค้าที่เป็นธรรม	8
รูปที่ 8 การมอบหมายความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในโครงการบริการวิชาการ ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ	12

ชื่อโครงการ: การถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยมาใช้ในงานบริการวิชาการ

ชื่อหน่วยงานผู้เสนอ: สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ระบบสหกรณ์เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นระบบที่เหมาะสมกับทุกประเทศไม่ว่าประเทศนั้นจะมีระบบเศรษฐกิจและการปกครองแบบใด ระบบสหกรณ์ในประเทศไทยได้ริเริ่มมากกว่า 94 ปีแล้ว โดยมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีสหกรณ์ที่ดำเนินงาน 6,860 สหกรณ์ มีสมาชิกสหกรณ์ 10.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17 ของประชากร มูลค่าธุรกิจในระบบสหกรณ์คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 1 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบสหกรณ์มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องการแข่งขัน โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดไว้ในมาตรา 84(9) ว่ารัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระและการรวมกลุ่มของประชาชน เพื่อดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการประเมินสถานการณ์ของคณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์มีความสอดคล้องกับข้อมูลจากรายงานวิจัย โดยพบว่า พัฒนาการของสหกรณ์ไทยนั้น ยังเป็นไปในทิศทางของการใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในแนวทางดังกล่าวแย้งต่อบริบทของสหกรณ์ในสถานภาพของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง (Autonomous) ซึ่งในรอบกว่าทศวรรษที่ผ่านมา องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทั่วโลก อาทิ สมัชชาสหประชาชาติ (United Nation Development Council) สัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Co-operatives Alliance: ICA) ได้นำตัวแบบและแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับองค์กรธุรกิจในรูปแบบสหกรณ์ ที่ยึดมั่นในแนวทางของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเองที่มีบทบาทสร้างสรรค์เศรษฐกิจและความสามารถยืนหยัดเผชิญหน้ากับวิกฤตเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี โดยได้หยิบยกผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในระดับแนวหน้าของโลกจำนวน 300 สหกรณ์ แต่มีมูลค่าธุรกิจใหญ่เทียบเคียงมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศแคนาดาที่เดียว อีกทั้งชี้ให้เห็นกรณีตัวอย่างของ Raiffeisen Credit Union และ Rabobank ที่สามารถยืนหยัดอย่างแข็งแกร่งในสถานการณ์ช่วงวิกฤตที่ผ่านมา โดยในปัจจุบันสมัชชาสหประชาชาติได้ประกาศให้ปี 2555 เป็นปีสากลแห่งการสหกรณ์และรณรงค์ให้ทุกประเทศทั่วโลกเชิดชูแนวทางของสหกรณ์ขึ้นมาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน¹

¹ เมื่อ 18 ธันวาคม 2552 ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติได้มีมติที่จะประกาศให้ปี 2555 เป็นปีสากลแห่งการสหกรณ์และปัจจุบันองค์กรสหประชาชาติได้รณรงค์ให้ทุกประเทศทั่วโลกส่งเสริมต่อการสหกรณ์ในประเทศ ภายใต้บริบทของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง

ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยภายใต้ชุดโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรมที่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา 10 ปี ได้มีข้อสรุปสำหรับปัญหาและข้อจำกัดของการพัฒนาสหกรณ์ไทย ดังนี้²

1. คนในสังคมไม่เชื่อมั่นและวางใจ (Trust) ในสหกรณ์
2. กลุ่มคนวงใน (Boundary Partner) ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ กรรมการ ฝ่ายจัดการ ขาดจิตวิญญาณสหกรณ์
3. ขาดการบริหารจัดการแบบองค์รวม (Holistic Management)
4. มุมมองในประเด็น “สหกรณ์เป็นเครื่องมือของรัฐ”
- 5 ระบบการให้การศึกษาอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ผ่านมา เป็นไปในรูปแบบการให้ความรู้ แต่ยังขาด “วิธีคิด”

6. พันธะความรับผิดชอบ (Accountability) ที่มีต่อสมาชิก-ชุมชน ย่อหย่อน กระบวนการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น จำเป็นต้องมีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาในหลายภาคส่วนทั้งภาคขบวนการสหกรณ์ ภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชน ในส่วนของภาครัฐนั้น ปัจจุบันได้กำหนดกรอบทิศทางพัฒนาสหกรณ์ ภายใต้การขับเคลื่อนของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์³

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมให้คนในชาติศรัทธาและเชื่อมั่นในคุณค่าสหกรณ์และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาผู้นำและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในการขับเคลื่อนสหกรณ์ไปในทิศทางของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์ให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการเชื่อมร้อยห่วงโซ่อุปทานเพื่อประโยชน์สู่สมาชิกและสังคมอย่างเที่ยงธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาระบบการเงินสหกรณ์ที่เกื้อหนุนการพึ่งพาตนเอง และการร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ ดังกล่าวได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในช่วงเวลาปี 2554 ไว้ดังนี้

---

² คุราชละเอียดเพิ่มเติมได้จาก เอกสารรายงานวิจัยภายใต้ชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2533

³ คุราชละเอียดเพิ่มเติมจากแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการสหกรณ์สู่การปฏิบัติฯ, คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ, 2552.

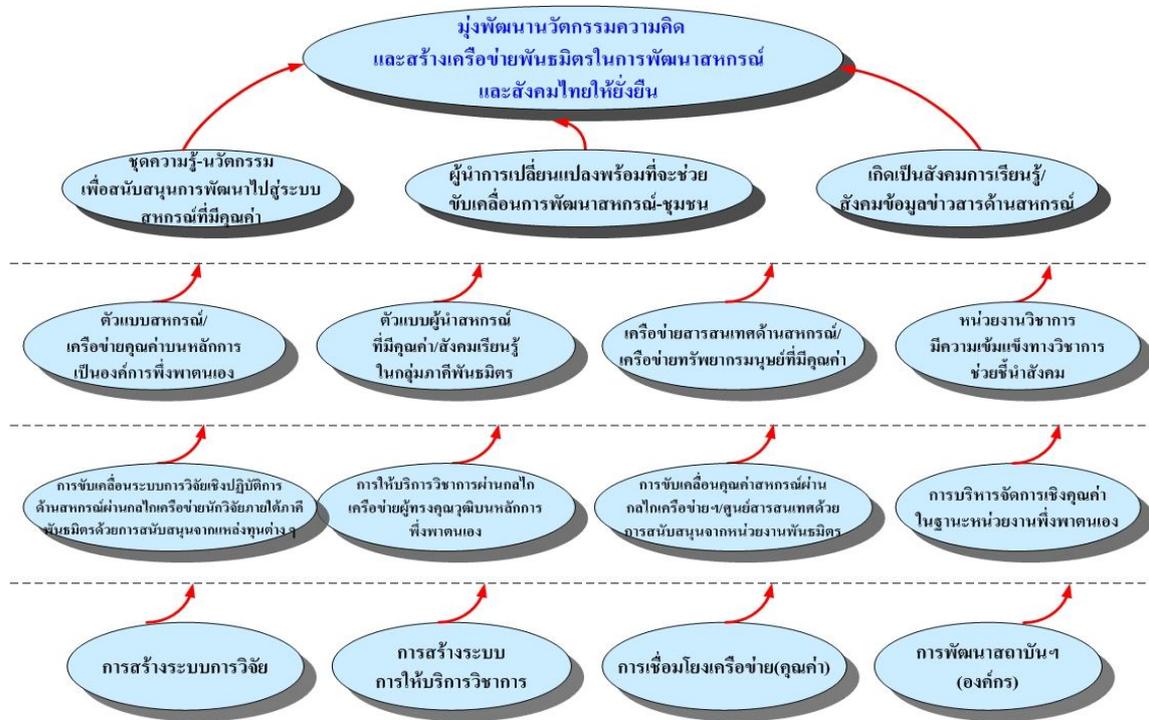
1. สมาชิกนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมดเมื่อสิ้นปี 2554
2. จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภทเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ในช่วงปี 2550-2554
3. ผู้นำสหกรณ์ได้รับการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ในช่วงปี 2550-2554
4. สหกรณ์มีการควบคุมภายในมาตรฐานที่กำหนดทุกสหกรณ์ภายในปี 2554
5. สหกรณ์มีการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ (CQA) เพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 20 ต่อปี
6. การจัดให้มีสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกทุกสหกรณ์ภายในปี 2554
7. ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้เครือข่ายพันธมิตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี
8. มูลค่าการดำเนินธุรกิจสำหรับผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์เมื่อเทียบกับปริมาณผลผลิตของทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
9. อัตราการเพิ่มทุนจากแหล่งทุนภายในของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ในส่วน of สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ (สว.สก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ก่อเกิดตามยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2546-2549) โดยมีเจตนารมณ์ให้เป็นศูนย์กลางความร่วมมือทางวิชาการด้านสหกรณ์และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการสหกรณ์ ชุมชน สังคม และประเทศ โดยในปี 2547 คพช. ได้ขอความอนุเคราะห์มายังมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้จัดตั้งและดำเนินการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ดังนั้น สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ จึงได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2547 และได้เริ่มดำเนินงานในราวเดือนพฤษภาคม 2548 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 5 ปีแล้ว

ภายใต้ ปณิธาน 'มุ่งสร้างคนให้สะท้อนคุณค่าเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนานวัตกรรมความคิด และสร้างเครือข่ายพันธมิตรในการพัฒนาสหกรณ์และสังคมไทยให้ยั่งยืน โดยใช้แผนที่กลยุทธ์ (รูปที่ 1) เป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. การสร้างระบบการวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งชุดความรู้และนวัตกรรมสนับสนุนการพัฒนาสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม
2. การสร้างระบบการให้บริการวิชาการ เพื่อการยกระดับการให้การศึกษาอบรมในระบบสหกรณ์และสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีจิตสำนึกสหกรณ์และมีกระบวนการที่สนักกว้างไกลสนับสนุนการพัฒนาสหกรณ์ในบริบทของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง (Autonomous)
3. การเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ ให้เกิดการผลึกกำลัง ในการยกระดับการพัฒนาสหกรณ์ให้มีความแข็งแกร่ง และนำประโยชน์สู่สมาชิก ชุมชน และสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

4. การพัฒนาองค์กรในทิศทางของการเป็นหน่วยงานเชี่ยวชาญด้านสหกรณ์ที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี มีทีมงานที่มีความพร้อมในการเป็นแกนนำการยกระดับการพัฒนาไปในทิศทางของการเป็นองค์กรพึ่งพา (Autonomous) ที่จะนำคุณค่า และการสร้างมูลค่าเพิ่ม

รูปที่ 1 แผนที่กลยุทธ์สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์

1.1 วิธีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานสำหรับการถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยมาใช้ในระบบบริการวิชาการ

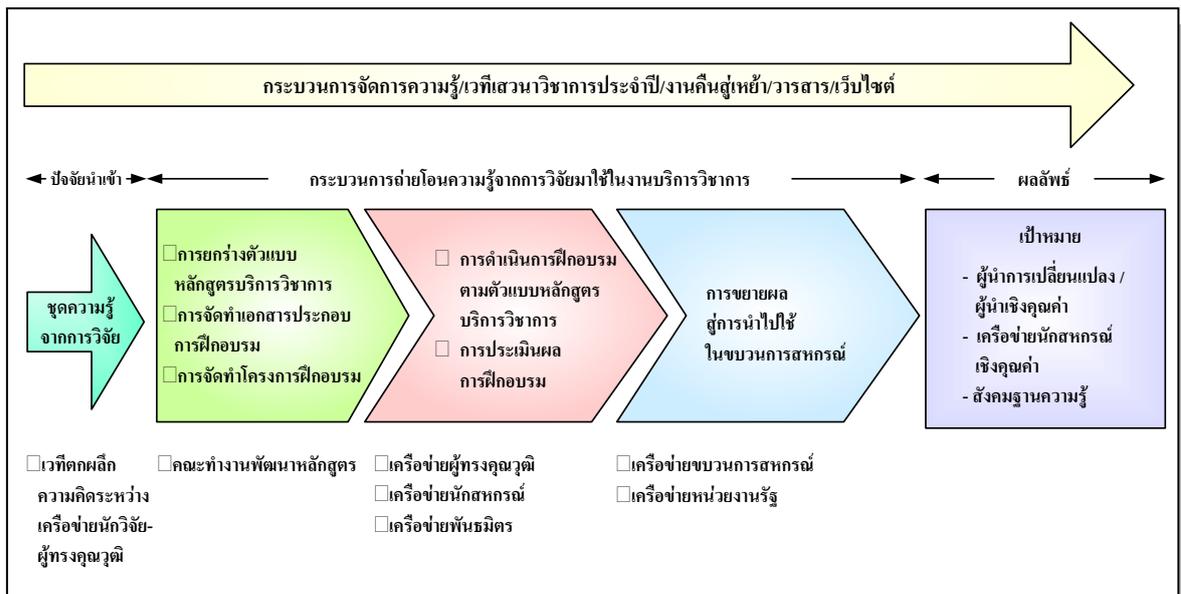
อาจกล่าวได้ว่าแผนงานการให้บริการวิชาการของ สว.สก. เกิดจากการบูรณาการการทำงาน ของ สว.สก. ทั้งภารกิจการวิจัย ภารกิจการให้บริการ ภารกิจการเชื่อมโยงเครือข่าย และภารกิจการพัฒนาองค์กร ทั้งนี้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินการด้านการให้บริการวิชาการที่ได้ออกแบบให้เห็นกระบวนการทำงาน ดังรูปที่ 2

ขั้นตอนแรก : การนำชุดความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยมาสร้างตัวแบบหลักสูตรบริการวิชาการ และการจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม และการจัดทำโครงการฝึกอบรม ภายใต้เครือข่ายผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ได้ตัวแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่สามารถยกระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมที่จะเข้าไปขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ ในทิศทางของการนำคุณค่า (ประโยชน์) สู่สมาชิกและชุมชน และการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง (Autonomous) ซึ่งสว.สก.จะสร้างกลไกให้เกิดเป็นเครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปสู่สังคมฐานความรู้ในอนาคตที่จะเป็นเสาหลักทางความคิดแก่สังคมต่อไป

ขั้นตอนที่สอง : การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินผลและติดตามผลผู้ผ่านการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรมของ สว.สก. จะนำไปภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่าง สว.สก. และหน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐ ภาคขบวนการสหกรณ์ และภาคเอกชน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำสหกรณ์ ผู้นำสถาบันเกษตรกรและผู้สนใจ และได้นำเอากระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management) มาใช้ในการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนทักษะจากประสบการณ์ตรงของผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ

การประเมินผลการฝึกอบรมจะดำเนินการทุกครั้งที่ในการฝึกอบรม เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับมาปรับปรุงการดำเนินการ และทุกปีจะมีการติดตามผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยใช้กลไกของเวทีเสวนาวิชาการประจำปี งานคืนสู่เหย้า กลไกของสมาชิกวารสารคนสหกรณ์ เว็บไซต์ และข้อมูลจากพื้นที่วิจัยของ สว.สก.

ขั้นตอนที่สาม : การขยายผลสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในขบวนการสหกรณ์ ตัวแบบการฝึกอบรมของ สว.สก. มักจะได้ขยายผลในการใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมในหน่วยงานและขบวนการสหกรณ์ อาทิเช่น หลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ หลักสูตรผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า

รูปที่ 2 แนวทางการดำเนินงานด้านการให้บริการวิชาการของ สว.สก.

ที่มา : รายงานการประเมินตนเองของ สว.สก.ประจำปี 2553

1.2 แผนงานและเป้าหมายของหน่วยงาน

แผนงานของ สว.สก. เป็นไปภายใต้ภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การวิจัย การบริการวิชาการ การเชื่อมโยงเครือข่าย และการพัฒนาองค์กร โดยแผนงานในรอบปี 2552 มีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนงานด้านการวิจัย จะเป็นไปภายใต้ระบบการวิจัยของชุดโครงการ “การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มีเป้าหมายจำนวนโครงการ 13 โครงการ

2. แผนงานด้านบริการวิชาการ ภายใต้ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย

2.1 โครงการหลักสูตรฝึกอบรม 2 โครงการ เป้าหมายผู้เข้ารับการอบรม 76 คน

2.2 โครงการเสวนาวิชาการประจำปี เป้าหมายผู้เข้าร่วมเวทีเสวนา 400 คน

2.3 โครงการเวทีเรียนรู้และการจัดนิทรรศการ 3 ครั้ง เป้าหมายผู้เข้าร่วมเวที 500 คน

3. แผนงานด้านการเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นไปภายใต้ชุดความรู้ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” โดยมีเป้าหมายในการขยายผลผู้เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่าย จำนวน 7 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายคลังสมอง เครือข่ายคนสหกรณ์ เครือข่ายนักวิจัยเชิงคุณค่า เครือข่ายผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า เครือข่ายสตรีสหกรณ์ เครือข่ายผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร และเครือข่ายผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ

4. แผนงานด้านการพัฒนาองค์กร มีเป้าหมายในการนำเสนอผลงานด้านวิชาการ การสนับสนุนทุนการศึกษาอบรมแก่นักวิชาการ การได้รับทุนวิจัยของบุคลากรอย่างน้อย 1 คน และโครงการสัมมนาบุคลากร 1 ครั้ง

ตารางที่ 1 โครงการหลักสูตรฝึกอบรมภายใต้แผนงานประจำปีของ สว.สก. ระหว่างปี 2550-2552

แผนงานประจำปี / ลำดับที่	ชื่อโครงการ	เป้าหมายผู้เข้ารับการอบรม (คน)	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม (คน)
ปี 2550 :			
1.	โครงการหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำสหกรณ์อย่างมีคุณค่า	25	43
2.	โครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ (เป่าปูนจีน) รุ่นที่ 1	80	80
ปี 2551 :			
1.	โครงการฝึกอบรมผู้นำสหกรณ์อย่างมีคุณค่า ⁴	25	243
2.	โครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ (เป่าปูนจีน) รุ่น 2,3	80	80
ปี 2552 :			
1.	โครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ (เป่าปูนจีน) รุ่นที่ 4, 5, 6	80	100
2.	โครงการหลักสูตรผู้นำสหกรณ์ที่มีคุณค่า ⁵	25	25

⁴ เป็นรูปแบบของโครงการขยายผลจากรุ่นที่ 1 ลงพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีนักวิจัยเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นผู้ดำเนินการ

⁵ เป็นรูปแบบของโครงการขยายสู่โครงการฝึกอบรมร่วมกับเครือข่ายชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

2. ปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้าในที่นี้ หมายถึง ทุนความรู้ ทุนทางสังคม ที่ก่อให้เกิดผลผลิตจากการให้บริการทางวิชาการของ สว.สก. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทุนความรู้ ในที่นี้หมายถึง ชุดความรู้จากการวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัย“การขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม” และกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 ที่ สว.สก.เป็นแกนนำในการยกร่างแผนฯ มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ชุดความรู้จากการวิจัย ที่สำคัญมีดังนี้

1) ชุดความรู้การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ผู้นำเชิงคุณค่า) ใน 4 มิติ

ชุดความรู้ดังกล่าวได้มาจากการดำเนินงานชุดโครงการที่ผ่านมา โดยการพัฒนาหลักสูตรผู้นำเชิงคุณค่า และนำไปผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ผู้นำสหกรณ์/องค์กร ภายใต้กลไกของแผนงานบริการวิชาการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และ โครงการวิจัย “เครือข่ายคุณค่าจังหวัดนครศรีธรรมราช” และการนำไปใช้เป็นเงื่อนไขการประกาศเกียรติคุณนักสหกรณ์ที่มีคุณค่าของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ จนเกิดเป็นชุดความรู้ “4 มิติในการสร้างผู้นำเชิงคุณค่า” ซึ่งประกอบด้วย มิติการนำ

คุณค่าสหกรณ์/อุดมการณ์ (การปลูกจิตสำนึกสหกรณ์) มิติการปรับกระบวนการทัศน์ (การเข้าถึงและเข้าใจในปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการดำเนินงานสหกรณ์ในเชิงบวก และเชิงลบ) มิติด้านการยึดมั่นในหลักการ (ประกอบด้วยแนวคิดเรื่องหลักการสหกรณ์ แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน) มิติแนวปฏิบัติ (แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี) รูปที่ 4

รูปที่ 4 ชุดความรู้การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ผู้นำเชิงคุณค่า) ใน 4 มิติ

2) ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า

ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า ได้ถูกนำไปใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างสหกรณ์และกลุ่ม/องค์กร เพื่อสร้างความแข็งแกร่งเป็นปึกแผ่น โดยมีนิยามเครือข่ายคุณค่า ดังนี้ “วงสัมพันธ์เชิงคุณค่าของกลุ่มองค์กรพันธมิตรในระยะยาว ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เน้นการเรียนรู้ สู่ประสิทธิภาพของภาคี และคุณภาพชีวิตที่ดีของสมาชิก” (รูปที่ 5)

รูปที่ 5 ชุดความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า

ปณิธาน / เข้มมุ่งไปในทิศทางเชิงคุณค่าที่จะนำประโยชน์มาสู่สมาชิกและชุมชน ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีแบบแผน โดยคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนเสาหลักการเรียนรู้และพัฒนาในเรื่องของการบริหารจัดการ ไซ่อุปทานอย่างบูรณาการ เพื่อการสร้างพลังอำนาจการต่อรองและการแข่งขันและการสร้างสรรค์ธุรกิจบนหลักการพึ่งพาความร่วมมือกันของพันธมิตรภายใต้ไซ่อุปทาน อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนขององค์กร / เครือข่าย การนำคุณค่าสู่สมาชิกและชุมชนและพัฒนาไปสู่ระบบการค้าที่เป็นธรรม

5) กรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้นำและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนสหกรณ์ไปในทิศทางของการเป็นองค์กรพึ่งพาตนเอง⁶ โดย สว.สก. รับผิดชอบในแผนงานจัดระบบและกลไกการพัฒนาผู้นำและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ 2 โครงการ ได้แก่ โครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ(เปาบุ๋นจิ้น) และโครงการประกาศเกียรติคุณฯ

2.2 ทูทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมเป็น คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรและหน่วยงานพันธมิตร ที่เข้ามามีส่วนร่วมภายใต้โครงการความร่วมมือ

2.2.1 คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากขบวนการสหกรณ์ นักวิชาการและภาครัฐ 8 คน ได้แก่

1) อาจารย์เชิญ บำรุงวงศ์	นักสหกรณ์แห่งชาติ และอดีตรับผิดชอบส่งเสริมสหกรณ์
2) อาจารย์วรเทพ ไททยาวิโรจน์	นักสหกรณ์แห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
3) คุณสุรจิตต์ แก้วชิงดวง	ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
4) อาจารย์ไพโรจน์ ลิ้มศรีสกุลวงศ์	ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์
5) ดร.ปรีชา สิทธิกรณไกร	ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์
6) คุณจุฑามาศ ลิปะการถก	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
7) คุณสุจิตรา พันธุมะบำรุง	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
8) คุณบุญฤทธิ เพื่อกวีฉนะ	ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

2.2.2 หน่วยงานพันธมิตรที่เข้ามามีส่วนร่วม ภายใต้โครงการความร่วมมือ ได้แก่

- 1) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- 2) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

⁶ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในแผนปฏิบัติการ เพื่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550-2554) ไปสู่การปฏิบัติ. 2550.

- 3) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
- 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

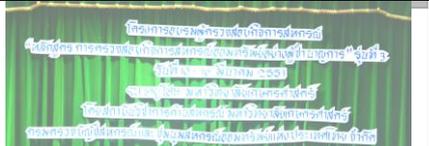
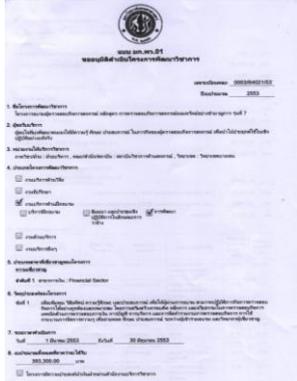
3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในแต่ละปี เมื่อถึงช่วงเวลาที่จะดำเนินการ โครงการหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ในแผนงานประจำปี จะเริ่มต้นการดำเนินการด้วยการจัดทำข้อเสนอโครงการ ประมาณการรายได้ – ค่าใช้จ่าย เพื่อขออนุมัติหลักการจากผู้อำนวยการจากนั้น ก็จะดำเนินการเป็นขั้นตอนดังรายละเอียดใน Flowchart จนถึงขั้นตอนการปิดโครงการพัฒนาวิชาการ และสรุปผลการดำเนินการโครงการ โดยคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะใช้เวลา ประมาณ 8 สัปดาห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการโครงการหลักสูตรฝึกอบรมของ สว.สก.

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก	เดือนที่/สัปดาห์								รูปประกอบ	
			1	2	3	4	5	6	7	8		
1	การจัดทำข้อเสนอโครงการ/การประมาณการรายรับ-รายจ่ายเพื่อขออนุมัติหลักการจากผู้อำนวยการ	ฝ่ายการเงิน /รองผอ.	/									
2	การจัดทำโบชัวร์/การประสานงานภาคีพันธมิตรเพื่อการประชาสัมพันธ์	จนท.ปชส. /รอง ผอ.	/									
3	การประชุมคณะทำงาน-วิทยากร	คณะทำงานหลักสูตร/ ผอ./รองผอ.	/									
4	การประชาสัมพันธ์/รับสมัครผู้สนใจเข้าอบรมผ่านทางไปรษณีย์และเว็บไซต์	ฝ่ายบริหาร ทั่วไป										

ลำดับที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก	เดือนที่/สัปดาห์								รูปประกอบ	
			1	2	3	4	5	6	7	8		
5	การจัดทำเอกสารการเงิน-เปิดโครงการพัฒนาวิชาการ	ฝ่ายการเงิน								→		
6	การจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม-เกียรติบัตร	ฝ่ายบริหาร/รองผอ.								→		
7	การประสานงานสถานที่-อุปกรณ์-อาหารในการฝึกอบรม	รองผอ.	/									
8	การดำเนินการฝึกอบรม/มอบเกียรติบัตร/ทำเนียบผู้อบรม	คณะวิทยากร/ผู้ได้รับมอบหมาย								→		
9	การประเมินผล-จัดทำรายงานการประเมินผล	ฝ่ายบริหาร-การเงิน รองผอ.								→		
10	การสรุปโครงการ มก.พว.-สรุปผลการดำเนินงานโครงการ	ผู้ได้รับมอบหมาย/รอง ผอ.								→		
11	การประชุมสรุปผลและข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการรุ่นต่อไป	คณะทำงานหลักสูตร/ผอ./รองผอ./ทีมงาน								→		

3.2 การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน

นโยบายการดำเนินงานตามแผนงานบริการวิชาการของ สว.สก. ได้ถูกออกแบบให้บุคลากรของ สว.สก. ทำหน้าที่บริหารจัดการโครงการหลักสูตรฝึกอบรม โดยการมอบหมายงานให้แก่แต่ละคนทำหน้าที่ต่างๆ ในฐานะทีมงานฝึกอบรม ซึ่งจะเป็นการฝึกทักษะแก่ทีมงานที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการจัดการความรู้ ตลอดจนทีมงานที่มีความรู้ความชำนาญในการบริหารจัดการโครงการ (Project Manager) ต่อไป

แผนภาพข้างล่างแสดงให้เห็นการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในการเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินการ โครงการหลักสูตรบริหารจัดการของ สว.สก. (รูปที่ 8)

รูปที่ 8 การมอบหมายความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในโครงการบริการวิชาการของบุคลากรฝ่ายต่างๆ

4. ผลการดำเนินงาน โครงการหลักสูตรบริการวิชาการ

4.1 จำนวนผู้ผ่านการฝึกอบรม ระหว่างปี 2550-2552

โครงการหลักสูตรบริการวิชาการของ สว.สก. ในรูปแบบของการถ่ายทอดโอนความรู้จากงานวิจัยสู่การบริการวิชาการ ได้เริ่มดำเนินการในปี 2550-2552 ประกอบด้วย 2 โครงการที่สำคัญ ได้แก่

โครงการฝึกอบรมผู้ตรวจจลอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ
อง่างชำนาญการ (เปาปุ่นจีน) จำนวน 260 คน

โครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ (เป่าบู้จิ้น) ได้ดำเนินการไปแล้วจำนวน 6 รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรมแล้วจำนวนทั้งสิ้น 260 คน สำหรับโครงการหลักสูตรผู้นำสหกรณ์เชิงคุณค่า ได้ดำเนินการไปแล้ว จำนวน 3 หลักสูตร มีผู้ผ่านการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 311 คน

โครงการฝึกอบรมผู้นำสหกรณ์เชิงคุณค่า จำนวน 311 คน

4.2 ผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการสหกรณ์ของสว.สก. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ

การดำเนินการสำหรับโครงการดังกล่าวนี้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ โดยมีเจตนารมณ์ในการยกระดับการให้การศึกษาอบรมผู้นำสหกรณ์ ไปใน

ทิศทางของการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ไม่ใช่มีแต่ความรู้ แต่ให้วิธีคิดด้วยการ

ปณิธานของเป่าบู้จิ้น รุ่น 6:
สหกรณ์ก้าวไกล ตรวจสอบโปร่งใส ใส่ใจจรรยาบรรณ ยึดมั่นธรรมาภิบาล

ประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความรู้เข้า

ไปใช้ อีกทั้งยังมุ่งเน้นไปที่การปรับระบบคิดและกระบวนการทัศน์ของผู้นำไปในทิศทางของการนำคุณค่าด้วยชุดความรู้ 4 มิติ ในการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

5. ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (Outcome)

ดังที่ได้กล่าวในเบื้องต้นถึงเจตนารมณ์ การสร้างตัวแบบหลักสูตรบริการวิชาการของสว.สก. ว่ามีเจตนารมณ์สำคัญที่จะให้เกิดการถ่ายโอนความรู้จากการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาระบบสหกรณ์ ไปในทิศทางเชิงคุณค่าที่จะช่วยยกระดับการพัฒนาสหกรณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไปสู่เป้าหมายของการสร้างระบบสหกรณ์ที่มีคุณค่า (ปัจจุบันเป็นนโยบายการพัฒนาการสหกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์การพัฒนาการสหกรณ์ สิ้นสุดปี 2554) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนา

ดังกล่าว สว.สก. จึงริเริ่มดำเนินการพัฒนาและให้บริการตัวแบบหลักสูตรฝึกอบรมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน อาจสรุปเกี่ยวกับผลลัพธ์การดำเนินงานได้ดังนี้

5.1 ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ตัวแบบหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ

5.1.1 การขยายผลตัวแบบหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ ไปสู่การพัฒนาเป็นระบบการให้การศึกษาอบรมผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ ภายใต้ภารกิจของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (สสท.) ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสค.) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ชุมนุมสหกรณ์บริการแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสบท.) และชุมนุมร้านสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชรสท.)

พิธีลงนามความร่วมมือ

เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2552 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายชาติชาย พุฒยาภรณ์) เป็นประธานในพิธีลงนามความร่วมมือโครงการพัฒนาคุณภาพผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (คุณสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (คุณศุภชัย บานพับทอง) อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (รศ. วุฒิชัย กปิลกาญจน์) ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ (รศ. จุฑาทิพย์ ภัทราวาท) ประธานกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติ 5 แห่ง โดยมีสักขีพยาน นักสหกรณ์และผู้มีเกียรติเข้าร่วมทั้งสิ้น 200 คน ณ ห้องประชุมชัยพฤกษ์ อาคารเคยูโฮม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.1.2 การก่อเกิดเป็นเครือข่ายเป่าปูนจีน และสังคมฐานความรู้ ที่จะเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพึ่งพา

และร่วมมือกัน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร “ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์สหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ” ซึ่งมี

จำนวนทั้งสิ้น 260 คน (ข้อมูล ณ กันยายน ปี 2553)

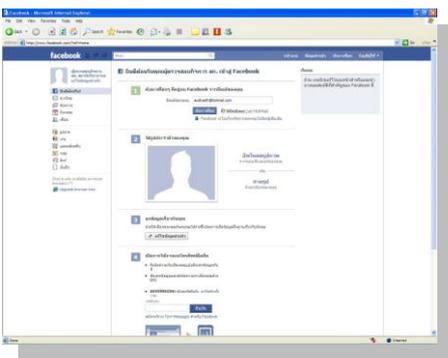
งานคืนสู่เหย้าศิษย์เก่าเป่านุ่นจิ้น

๑) สังคมคนเป่านุ่นจิ้น เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการ
พึ่งพา ร่วมมือกันระหว่างเป่านุ่นจิ้น ในงานคืนสู่เหย้า ที่จัด
ขึ้น ณ โรงแรมเคอูโฮม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่
14 มีนาคม 2551

๑) การเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ ผ่านกลไกวารสารคนสหกรณ์ การเข้าม
มีส่วนร่วมในการนำเสนอ เป็นการนำความรู้ไปใช้ใน
การยกระดับการทำงานตรวจสอบกิจการ

ศิษย์เก่าเป่านุ่นจิ้นร่วมเขียนบทความใน
วารสารคนสหกรณ์

Blog สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเป่านุ่นจิ้น

๑) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนเป่านุ่นจิ้น ใน Blog
เป่านุ่นจิ้น ผ่านกลไกเว็บไซต์ www.cai.ku.ac.th

5.1.3 การยกระดับการนำกระบวนการจัดการความรู้ไปใช้ในการฝึกอบรมผู้นำใน ขบวนการสหกรณ์

5.1.4 การนำความคิดในทิศทางของการพัฒนาระบบสหกรณ์ที่มีคุณค่าเพื่อนำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

คู่มือ การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์
อย่างผู้ชำนาญการ

อาจกล่าวได้ว่า “เครือข่ายเป่ามูนจิ้น” เป็นเครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ที่จะช่วยสนับสนุนการปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาสหกรณ์ไปในทิศทางเชิงคุณค่า ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ ภายใต้กรอบคิดและแนวทาง ในคู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์อย่างชำนาญการ ของสว.สก.

5.1.5 เอกสารเผยแพร่

สว.สก. ได้จัดทำเอกสารคู่มือการฝึกอบรม ออกเผยแพร่ ทั้งในรูปแบบของเอกสาร ISBN, ISSN และเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

5.2 ผลลัพธ์การดำเนินงานตัวแบบหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ผู้นำที่มีคุณค่า)

5.2.1 การขยายผลโครงการหลักสูตรไปใช้ในแผนพัฒนาผู้นำสหกรณ์ของชุมชนระดับชาติ และองค์กรกลางสหกรณ์ในระดับภูมิภาค

1) โครงการหลักสูตรผู้นำเชิงคุณค่า : ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทยจำกัด (ชสค.)

พิธี MOU ทางวิชาการระหว่างส.สค.-ชสค.

➡ พิธีลงนามความร่วมมือ ระหว่าง สว.สค. – ช.ส.ค. เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 ณ ห้องประชุมคณะเศรษฐศาสตร์ โดยมีคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ และประธานกรรมการชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นผู้ลงนาม

2) โครงการหลักสูตรผู้นำสหกรณ์เครดิตยูเนียน ดำเนินการโดย ช.ส.ค.

- รุ่นที่ 1 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สาขาภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- รุ่นที่ 2 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สาขาภาคตะวันออก จังหวัดเพชรบุรี
- รุ่นที่ 3 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สาขาภาคตะวันออก จังหวัดเชียงใหม่
- รุ่นที่ 4 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สาขาภาคตะวันออก จังหวัดจันทบุรี
- รุ่นที่ 5 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สาขาภาคตะวันออก จังหวัดขอนแก่น
- รุ่นที่ 6 : ณ ชุมชนุสสาหกรรมเครดิตยูเนียน สำนักงานใหญ่

หลักสูตรอบรมผู้นำสหกรณ์เครดิตยูเนียน

VN & F Platform

5.2.2 การพัฒนา Platform VN&F เพื่อการยกระดับการพัฒนาผู้นำเชิงคุณค่า

ประสบการณ์ที่ได้จากการบริหารจัดการตัวแบบหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้พัฒนาจากชุดความรู้การวิจัย (4 มิติ ในการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง) ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนาไปเป็น 3 เสาหลักการเรียนรู้ ภายใต้ Platform การพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม (VN&F Platform) ซึ่งทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้ขยายผลนำไปใช้ในโครงการการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดิน และสำนักงานอาชีวศึกษา

โครงการขยายผลการนำไปใช้ประโยชน์ของ สกว. ภายใต้โครงการความร่วมมือการพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่ ระหว่าง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม และ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร

การขยายผลไปใช้ประโยชน์ภายใต้โครงการความร่วมมือการพัฒนาเกษตรกรรมรุ่นใหม่

6. ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

การพิจารณาด้านประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานในที่นี้ จะประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินงาน สำหรับค่าใช้จ่ายการบริหารจัดการ โครงการฝึกอบรม และรายได้สุทธิค่าพัฒนาวิชาการ มก. ซึ่งสรุปได้ดังนี้

6.1 การประเมินคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ในการดำเนินงานตัวแบบโครงการหลักสูตรบริการวิชาการนั้น จะมีขั้นตอนการดำเนินการในการติดตาม – ประเมินผล ทั้งในประเด็นความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม และการประเมินต้นทุนต่อหน่วยของโครงการ โดยมีหลักการที่จะพัฒนาทีมงานฝึกอบรม ให้มีความสามารถในการวางแผน ปฏิบัติงานและการถอดบทเรียนไปสู่การยกระดับการทำงานในอนาคต

สำหรับการดำเนินการตัวแบบโครงการหลักสูตรบริการวิชาการของ สว.สก. เป็นไปในลักษณะของโครงการพัฒนาวิชาการ มก. โดยผู้เข้ารับการอบรมจ่ายเงินค่าลงทะเบียนตามเงื่อนไขของโครงการฯตามความสนใจ ดังนั้น การวางแผนทางการบริหารจัดการจึงจะเป็นเรื่องของความคุ้มค่า ต้นทุนต่อหน่วย การมองเรื่องความคุ้มค่า และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีคุณค่า โดยเป็นไปภายใต้กลไกของทีมงานหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งจะมีการประชุมทั้งก่อนเตรียมการ ระหว่างฝึกอบรม และประเมินผล

ผลการดำเนินการภายใต้กรอบคิดและแนวทางดังกล่าว ก่อให้เกิดผลลัพธ์ ที่เป็นคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 3) โดยพบว่า ระหว่างปี 2550-2552 สว.สก.มีโครงการฝึกอบรมทั้งสิ้น 10 รุ่น มีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 541 คน มีผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรอยู่ในระดับดีทุกรุ่น มีรายได้รับค่าลงทะเบียนทั้งสิ้น 1,963,600 บาท มีการ

บริหารจัดการต้นทุนต่อหน่วยในระดับจุดคุ้มทุนและมีรายได้เหลือเป็นค่าพัฒนาวิชาการ แม้ว่าบางรุ่นจะมีผู้เข้ารับการอบรมน้อย โดยใช้วิธีบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 3 การประเมินผลการดำเนินงานโครงการหลักสูตรบริการวิชาการของสว.สก.ระหว่างปี 2550-2552

โครงการ	รูปแบบ	ผู้เข้ารับการอบรม	ผลการประเมิน	รายรับค่าลงทะเบียน	ต้นทุนต่อหน่วยบาท / คน	รายได้ สุทธิ มก.พว.		
						มก.	สว.สก.	รวม
1. ตัวแบบโครงการหลักสูตรผู้ตรวจสอบกิจการ¹								
- รุ่นที่ 1	มก.พว.	57	ดี	450,300	7,480.28	9,006	36,024	45,030
- รุ่นที่ 2	มก.พว.	39	ดี	269,100	6,704.82	5,382	21,528	26,910
- รุ่นที่ 3	มก.พว.	41	ดี	282,900	6,761.13	5,658	22,632	28,290
- รุ่นที่ 4	มก.พว.	25	ดี	172,500	6,900	3,450	13,800	17,250
- รุ่นที่ 5	มก.พว.	60	ดี	414,000	5,204.88	8,280	33,120	41,400
- รุ่นที่ 6	มก.พว.	15	ดี	103,500	6,900	2,070	8,280	10,350
2. ตัวแบบโครงการหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง²								
- รุ่นที่ 1	มก.พว.	37	ดี	255,300	6,900	5,106	20,424	25,530
- รุ่นที่ 2(โครงการความร่วมมือกับ มรภ.นครศรีฯ)	-	227	ดี	-	-	-	-	-
- รุ่นที่ 3(โครงการความร่วมมือกับ ชสท.)	-	25	ดี	-	-	-	-	-
- รุ่นที่ 4	มก.พว.	16	ดี	16,000	900	320	1,280	1,600
รวม		542	ดี	1,963,600	47,751.11	39,272	157,088	196,360

¹ รุ่นที่ 1 ใช้ระยะเวลา 7 วัน ส่วนรุ่นอื่น ๆ ใช้เวลาฝึกอบรม 6 วัน

² รุ่นที่ 4 ใช้เวลาฝึกอบรม 1 วัน

6.2 รายได้สุทธิต่างค่าพัฒนาวิชาการ มก.

ผลการดำเนินการโครงการหลักสูตรฝึกอบรม ตั้งค่าเริ่มต้นในปี 2550-2552 (ไม่รวมปี 2553) ปรากฏว่ามีผลลัพธ์เป็นรายได้สุทธิ พัฒนาวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 196,360 บาท แบ่งเป็นของมหาวิทยาลัย จำนวน 39,272 บาท สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ จำนวน 157,088 บาท

7. การประเมินผลและการนำผลประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในอนาคต

การประเมินผลสำหรับโครงการหลักสูตรบริการวิชาการของ สว.สก. ได้ดำเนินใน 3 รูปแบบ ได้แก่

7.1 การประเมินความคิดเห็นผู้เข้ารับการอบรม

ความคิดเห็นผู้เข้ารับการอบรม จะดำเนินการในช่วงเวลาของการฝึกอบรม (วันสุดท้าย) ซึ่งผลการประเมินในทุกกลุ่ม อยู่ในระดับดี (รายละเอียดดังในตารางที่ 3)

7.2 การประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมของสถาบันฯ ซึ่งจะดำเนินการใน 2 ช่วง ได้แก่ การประเมินผลการดำเนินงานในรอบปีจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการประเมินความคิดเห็นและความต้องการใช้บริการด้านบริการวิชาการของ สว.สก. ซึ่งที่ผ่านมาผลการประเมินอยู่ในระดับดี โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับการให้บริการวิชาการของ สว.สก. ที่น่าสนใจ ดังนี้

- ให้ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อการพัฒนาอาชีพของเกษตรกร และการพัฒนาสินค้าการเกษตร เช่น การแปรรูป
- ให้ความรู้พื้นฐานงานสหกรณ์ที่สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องพึงรู้
- การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ในด้านต่างๆ เช่น ภาษีสหกรณ์ การบริหารจัดการ ความอยู่รอดของสหกรณ์ การบัญชี-การตลาด บทบาทหน้าที่ของกรรมการและเจ้าหน้าที่ และการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่สหกรณ์
- การปลูกฝังจิตวิญญาณการพึ่งพาตนเอง และรักในองค์กร
- การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ
- การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายคุณค่า เพื่อการขับเคลื่อนงานสหกรณ์
- การทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับงานด้านสหกรณ์
- การช่วยเหลือปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
- การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ส่งออกกับผู้ผลิตรายย่อย
- การปลูกฝังด้านการค้าที่เป็นธรรม
- การจัดการหน่วยงานในแบบองค์กรร่วม
- เทคนิคการบริหารจัดการด้านการตลาดของเกษตรกร
- การสร้างความยั่งยืนในการผลิตและจำหน่ายสินค้า
- การสร้างคุณค่า สร้างความมีน้ำใจในสหกรณ์ด้วยกัน
- การหาแหล่งเงินทุนให้กับกองทุนฟื้นฟู
- การเชื่อมโยงการตลาดระหว่างประเทศ
- การสร้างผู้นำยุคใหม่ในการจัดการบริหารงาน
- การส่งเสริมสหกรณ์ที่มีการปลูกข้าว
- การวิเคราะห์สถานการณ์ของสหกรณ์ภายในประเทศ
- เป็นศูนย์วิเคราะห์ผลการขับเคลื่อน/ผลักดันสหกรณ์เป็นไปตามแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 2 และฉบับอื่น ๆ และเดือนทุกไตรมาส หรือเสวนาส่วนที่เกี่ยวข้องผสมผสานกัน
- ผลักดันให้สหกรณ์ใช้ผลการวิเคราะห์ทางวิชาการมาใช้ในการพัฒนา วางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์

- อยากให้สถาบันฯ นำผลงานวิจัยที่ผ่านมาแล้วเผยแพร่แบบง่ายๆ แต่ชาวบ้านสามารถนำมาใช้กับงานได้

- ทำงานเชิงลึกให้มากขึ้น เช่น ลงถึงสถาบันให้หลากหลายแห่ง

- การให้บริการทางวิชาการ นอกจากทางเว็บไซต์แล้ว ควรมีข้อมูลที่ชาวบ้านเข้าถึงง่าย เช่นเอกสารส่งผ่านสหกรณ์ไปยังสมาชิกที่สนใจ

- การส่งข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับความร่วมมือกับเครือข่ายของสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ถ้าจะส่งผ่านไปฝ่ายวิชาการได้ทราบข้อมูลด้วยจะเป็นการดีมาก เพื่อที่จะได้ติดตามความเคลื่อนไหวและร่วมปฏิสัมพันธ์กับเครือข่ายและสถาบันด้วย

- สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ เป็นสถาบันฯ ที่มีคุณค่ายิ่งแต่ขบวนการสหกรณ์กลับไม่เห็นความสำคัญ มีวิธีการ วิธีคิด วิธีทำงานอย่างไร ให้เขาเหล่านั้นได้เห็นคุณค่าต้องหาคำตอบ?

- สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ทำให้งานสหกรณ์ได้มีงานทางวิชาการ ในการพัฒนาสหกรณ์และคนสหกรณ์ได้มากมาย สมควรให้มีการสัมมนา การวิจัยต่างๆ มากขึ้น และสถาบันฯ มีเครือข่ายนักวิจัยมากมายก็เป็นมิติที่ดีและควรดำเนินการต่อไปให้มากขึ้น

- ควรให้บริการทางวิชาการแก่สหกรณ์ให้มากขึ้น

- ควรจัดทำคู่มือการตรวจสอบกิจการ หรืออื่นๆ ที่เป็นเชิงวิชาการเผยแพร่แก่สหกรณ์ในนามสถาบันฯ

- จัดเวทีเสวนาย่อย ในประเด็นต่างๆ แต่ละประเภทของสหกรณ์ในประเด็นที่สนใจ โดยร่วมกับชุมนุมสหกรณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

- ต้องการให้สถาบันฯ เปิดบริการ (สาขาย่อย) หรือหน่วยย่อย เพื่อบริการแก่ผู้ที่มีความต้องการได้เข้าถึงภารกิจและงานของสหกรณ์ โดยเปิดบริการในระดับภาค หรือจังหวัด

- ควรจะร่วมกับองค์กรต่างๆ ทำวิจัยบริการด้านสหกรณ์ ,องค์กรต่างๆ ต่อไป เพราะงานองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านสหกรณ์มีน้อยมาก นักสหกรณ์ยังทำงานแบบเดิมๆ ไม่ปรับเปลี่ยนการพัฒนาคนสหกรณ์ (คน) สักเท่าไร

- ควรส่งข่าวเรื่องการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ อบรมสัมมนาแก่สมาชิก

- ควรจัดตั้งสมาคม/ชมรมคนสหกรณ์

- สนใจเรื่อง Micro finance

- ควรเป็นหน่วยงานที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสวนาทางวิชาการให้มากขึ้น

- อยากให้สถาบันฯ จัดหลักสูตรอบรมเรื่องอื่น ๆ บ้างเพื่อให้ประชาคมสหกรณ์มีทางเลือกในการหาความรู้เพิ่มเติม

- อยากให้สถาบันฯ จัดเวทีเสวนาประจำปีละ 3 ครั้ง เพื่อให้ทันต่อภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

- ควรประชาสัมพันธ์รณรงค์ผ่านสื่อมากกว่านี้เพื่อให้เป็นที่รู้จักและเผยแพร่ความรู้ด้านสหกรณ์แก่ประชาชนทั่วไปได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- เผยแพร่แนวคิด ปรัชญา ความสำเร็จของสมาชิก ไปสู่มวลสมาชิกด้วยกันอย่างแพร่หลาย

- วารสารดังกล่าว ได้นำเสนอข้อมูล รายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก และประชาชนที่สนใจทั่วไป และใคร่ขอให้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ และเรื่องราว กลยุทธ์ที่พัฒนาขบวนการสหกรณ์ระดับฐานราก ที่มีลักษณะพื้นฐานของวัฒนธรรมชุมชน ที่แตกต่างกัน จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา เรียนรู้

7.3 การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในอนาคต

ผลการประเมินในระดับการประเมินความคิดเห็นผู้เข้ารับการอบรม จะนำไปผ่านการประชุมของคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรและทีมวิทยากรทุกครั้ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร ตัวอย่างเช่น

- การปรับลดระยะเวลาฝึกอบรม จาก 7 วัน เหลือ 6 วัน
- การปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร ที่เน้นไปที่การใช้กรณีศึกษามากขึ้น
- การเพิ่มเวลาของทีมวิทยากรกระบวนการ

ผลการประเมินเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร ได้นำเข้าสู่การสัมมนาประจำปีของ สว.สก. และมีข้อสรุปที่จะนำไปสู่การยกระดับการทำงานของทีมงานฝึกอบรมของสถาบันฯ โดยเน้นไปที่การสร้างเอกลักษณ์ของการให้การฝึกอบรมผู้นำเชิงคุณค่าที่น่าสนใจ ได้แก่ การยึดความเคร่งครัดสำหรับเงื่อนไขในการได้รับใบเกียรติบัตร แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ต้องมีเวลาเข้าฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90) ดังนั้นทุกปี จะมีผู้เข้ารับการอบรม 1-2 คน ที่มีจิตอาสาไม่รับเกียรติบัตร แต่อยู่ร่วมพิธีมอบเกียรติบัตรกับเพื่อนๆ ด้วย

เวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการยกร่างแผนกลยุทธ์ สว.สก. (ปี 2554-2559)

ความภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติภารกิจผู้ตรวจสอบกิจการด้วยการประเมินตนเองและถือปฏิบัติตามหลักการอย่างเคร่งครัด

ผลการประเมินเกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรม (Training Need) ซึ่งจะดำเนินการโดยการออกแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย และผ่านเวทีเสวนาวิชาการประจำปี ซึ่งจัดขึ้นทุกปีในวันที่ 15 กันยายน โดยจะมีผู้เข้าร่วมเสวนาไม่น้อยกว่า 300 คน

ผลการสำรวจความคิดเห็นดังกล่าว ปัจจุบันได้นำเข้าสู่กระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างแผนกลยุทธ์ของ สว.สก. ระหว่างปี 2554-2559 เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ มก. ปี 2553-2555 และทิศทางการพัฒนาประเทศ

ภายใต้แผนฯ 11 โดยนำข้อคิดความเห็นและความต้องการของประชาคม และเครือข่าย ทรัพยากรมนุษย์มาใช้ประโยชน์ในการวางกรอบทิศทางการทำงานในอนาคต ซึ่งปัจจุบันได้ (ร่าง) แผนกลยุทธ์ สว.สก. ที่จะนำไปผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประจำสถาบันฯ ในช่วงเดือนธันวาคม⁷ ในที่นี้จึงจะได้นำเสนอใน ส่วนของกรอบการดำเนินการสำหรับภารกิจบริการวิชาการ ตามรายละเอียดในกรอบที่ 1

กรอบที่ 1

เนื้อหาบางส่วน ของ (ร่าง) แผนกลยุทธ์ สว.สก. (ปี 2554-2559)

เสาหลักกลยุทธ์ที่ 2 : การสร้างกลไกการเรียนรู้และคลังความรู้ เพื่อสนับสนุนการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีจิตสำนึกสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. เพื่อให้มีการสะสมความรู้ และการสร้างคลังความรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีจิตสำนึกสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม
2. เพื่อให้มีกลไกการเรียนรู้ สนับสนุนการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีจิตสำนึกสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนเวทีเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนรู้ และการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปีละ 10 เวที
2. จำนวนผู้สนใจเข้าร่วมในเวทีเรียนรู้ อย่างน้อย ปีละ 300 คน
3. เครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ ที่เข้าร่วมเวทีเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นปีละ 30 คน และพัฒนาไปเป็นเครือข่ายฯ ของสถาบันและสังคมฐานความรู้ที่เห็นความสำคัญในประเด็นระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม
4. มีคลังข้อมูลที่สะสมองค์ความรู้ในประเด็นระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม เพื่อการเผยแพร่เพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ 10 รายการ
5. มีผู้สนใจเข้าสืบค้นข้อมูล ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 300 ราย
6. มีสื่อ-สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรมเผยแพร่ในนามสว.สก. อย่างน้อยปีละ 3 เรื่อง

แนวทางการดำเนินงาน

1. การขับเคลื่อนเวทีเรียนรู้ภายใต้เสาหลักการเรียนรู้ระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม: VN&F Platform ร่วมกับองค์กรพันธมิตรที่ศรัทธาและเชื่อมั่น เพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปสู่สังคมฐานความรู้ ในทิศทางที่พัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม
2. ใช้กลไกของศูนย์สารสนเทศฯ วารสารคนสหกรณ์ เว็บไซต์ www.ku.ac.th ในการสะสมความรู้ และการเผยแพร่ความรู้
3. ใช้ฐานความรู้จากงานวิจัยและเครือข่ายทรัพยากรมนุษย์ของ สว.สก. เป็นแหล่งความรู้
4. การสนับสนุนทุนในการเขียนตำรา/เอกสารเผยแพร่ความรู้
5. การแสวงหาทุนจากแหล่งสนับสนุนเพื่อพัฒนา คลังข้อมูล และสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อการเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ

⁷ โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน(ร่าง)แผนกลยุทธ์สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มี 2554-2559

8. ข้อบ่งชี้ความเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

การดำเนินการของ สว.สก. สำหรับ โครงการถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยไปใช้ในงานบริการวิชาการที่หยิบยกกรณีตัวอย่างสำหรับโครงการหลักสูตรฝึกอบรม ที่ได้กล่าวไว้ในเอกสารฉบับนี้ สว.สก. ได้ดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนของแผนกลยุทธ์ที่ได้ออกแบบไปในทิศทางของการบูรณาการการทำงานสู่ความสำเร็จ ภายใต้ภารกิจสำคัญ 4 ประการ เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ของ สว.สก.

อาจกล่าวได้ว่า แนวทางปฏิบัติดังกล่าวชี้ให้เห็นกระบวนการทำงานในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของคนในสังคม (ภายนอกมหาวิทยาลัย) ในการขับเคลื่อนการทำงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย

2) การทำงานอย่างมีแบบแผน ภายใต้แผนที่กลยุทธ์ขององค์กร เริ่มจากการวางแผน การนำไปสู่การปฏิบัติ การประเมินผล และการนำไปปรับปรุงเพื่อยกระดับการทำงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบตามที่คาดหวัง สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

3) การถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะไปช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ภายใต้เงื่อนไขคุณค่าและคุณธรรม

9. การตั้งเป้าหมายการดำเนินงานในอนาคต

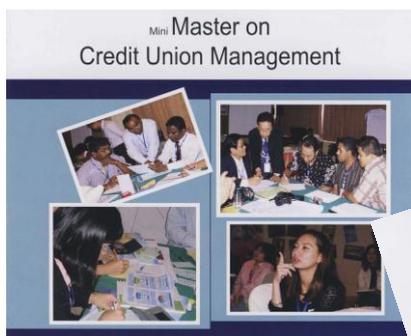
เป้าหมายการดำเนินงานด้านการให้บริการวิชาการของ สว.สก. จะแบ่งเป็น 2 ส่วน

9.1 การขับเคลื่อนห้องทดลองการเรียนรู้ ผู้สังคมนฐานความรู้

หลักสูตรฝึกอบรมทั้ง 2 หลักสูตร จะยังคงใช้เป็นห้องทดลองเรียนรู้ ที่จะใช้กระบวนการถ่ายโอนความรู้จากการวิจัยและนำมาพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร ในขณะเดียวกันก็จะใช้เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ไปสู่การสร้างเครือข่ายเปาปุ่นจีน และเครือข่ายนักสหกรณ์ที่มีคุณค่า ซึ่งจะพัฒนาเป็นสังคมนฐานความรู้ (Knowledge Based Society) ที่จะเป็พลังสำคัญในการยกระดับการพัฒนาสหกรณ์และชุมชน โดยมี สว.สก. เป็นศูนย์กลางความร่วมมือ

9.2 การขับเคลื่อน VN&F Platform ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร ในการขยายผลกลไกการเรียนรู้ภายใต้กรอบคิด “การพัฒนาระบบคุณค่าและการค้าที่เป็นธรรม” ภายใต้กลไกของแผนงานประจำปี ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยต่อไป

9.3 การขยายผลการให้บริการวิชาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงคุณค่าร่วมกับ

องค์การระหว่างประเทศ โดยปัจจุบัน สว.สก. ได้ลงนามความร่วมมือกับ Association of Asian Confederation of Credit Unions เพื่อ

ดำเนินการโครงการ Mini Master on Credit Union Management ต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี โดยในปีแรกจะเริ่มวันที่ 1 พฤศจิกายน-4 ธันวาคม 2010

เอกสารอ้างอิง

จุฑาทิพย์ ภักธราวาท และคณะ. 2553. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ชุดโครงการการขับเคลื่อนการ
พัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม ระยะที่ 3. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2553. รายงานการประเมินตนเอง ประจำปี 2553. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2548. รายงานประจำปี 2548. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2549. รายงานประจำปี 2549. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2550. รายงานประจำปี 2550. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2551. รายงานประจำปี 2551. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. 2552. รายงานประจำปี 2552. (อัคราณา)

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์. (Online). <http://www.cai.ku.ac.th>.

ปณิธาน :

มุ่งสร้างคนให้สะท้อนคุณค่า เพื่อการพัฒนาสหกรณ์

วิสัยทัศน์ :

**มุ่งพัฒนานวัตกรรมความคิด และสร้างเครือข่ายพันธมิตร
ในการพัฒนาสหกรณ์ และสังคมไทยให้ยั่งยืน**

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชั้น 2 อาคารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เลขที่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร./โทรสาร (02)9406300
Email : cai_coop@yahoo.com : www.cai.ku.ac.th